

nepalpostdaily .com

नेपाल पोस्ट डेली

दैनिक

21°C | वर्ष : ११, अंक : १८३ पृष्ठ ४ | बुधबार २७ फागुन २०८२ | WEDNESDAY, MARCH 11, 2026.nepalpostdaily .com | मूल्य ५ रुपैया

पूर्व मुख्यमन्त्री गद्दीको वडामा जसपा नेपाललाई जम्मा ३९ मत, पर्सा-१ का उम्मेदवार यादवको जमानत जफत

नेपाल पोस्ट संवदाता बीरगन्ज, २६ फागुन ।

पूर्व मुख्यमन्त्री मो. लालबाबु राउत गद्दीको वडामै जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले जम्मा ३९ मत मात्र प्राप्त गरेको छ । प्रतिनिधि सभा निर्वाचन २०८२ मा पर्सा क्षेत्र नं. १ र २ सहित सबै निर्वाचन क्षेत्र

जित्ने दावी गर्दै आएका गद्दी बस्ने वीरगन्ज महानगरपालिका वडा नं. १३ तेजारथ टोल मुर्लीमा जसपा नेपालको चुनाव चिन्ह 'छाता'ले जम्मा ३९ मत मात्र प्राप्त गरेको हो । आफूलाई पार्टीका वरिष्ठ नेता बताउँदै आएका लालबाबु राउतको यस्तो नतिजा देखेर पार्टीभित्रैका नेताहरू पनि आश्चर्यचकित भएका

छन् । गद्दीसँगै पर्सा निर्वाचन क्षेत्र नं. १ बाट उम्मेदवार बनेका जसपा नेपाल पर्सा जिल्ला अध्यक्ष रामनरेश यादवको जमानत जफत भएपछि दुवै नेताको जनाधार कति रहेको भन्ने विषय थप स्पष्ट भएको चर्चा भइरहेको छ । यता, जसपा नेपाल पर्साका अध्यक्षसमेत रहेका उम्मेदवार यादव बस्ने वीरगन्ज महानगरपालिका वडा नं. २८ मा पनि 'छाता'लाई जम्मा २५ मत मात्र प्राप्त भएको बताइएको छ । पार्टीभित्रका केही नेताहरूका अनुसार मधेश प्रदेशका विवादित पूर्व मुख्यमन्त्री गद्दीमाथि लागेको भ्रष्टाचार आरोप र जिल्ला अध्यक्ष यादवको नेतृत्वका कारण पर्सामा जसपा नेपालको संगठन कमजोर बनेको हो । एक समय पर्सामा पहिलो पार्टी बनेको जसपा

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा →

बसरुद्दिन अन्सारीको पार्टी प्रवेशले १०० मत पनि नबढेको कांग्रेसभित्रै चर्चा

नेपाल पोस्ट संवदाता बीरगन्ज, २६ फागुन ।

निर्वाचनको केही दिन मात्रै बाँकी रहँदा नेपाली कांग्रेसमा प्रवेश गरेका बसरुद्दिन अन्सारीले पर्सा क्षेत्र नं. १ का कांग्रेस उम्मेदवार अनिल रुइठालाई १०० मत पनि थप्न नसकेको चर्चा अहिले कांग्रेसभित्रै हुन थालेको छ । सत्ताको वरिपरि घुमिरहने छवि बनाएका अन्सारीले निर्वाचनको मुखमै कांग्रेसमा प्रवेश गर्दै 'घरफिती' भएको दावी गरेका थिए । उनले आफ्नो प्रवेशसँगै पर्सा-१ मा कांग्रेसको जित सुनिश्चित भएको दावीसमेत गरेका थिए । तर निर्वाचन परिणामले उनको दावीलाई

गलत सावित गरिदिएको कांग्रेस नेताहरूको भनाइ छ । निर्वाचन परिणाम अनुसार कांग्रेस उम्मेदवार रुइठा तेस्रो स्थानमा सीमित भए । देशभरभै पर्सा-१ मा पनि रास्वपाले जित हासिल गर्दा नेकपा एमालेका उम्मेदवार प्रदीप यादव दोस्रो स्थानमा रहेर आफ्नो राजनीतिक साख जोगाउन सफल भए । राजनीतिक विश्लेषकहरूका अनुसार रुइठाको कमजोर मत परिणामका पछाडि बसरुद्दिन अन्सारीजस्ता सहयोगी तथा कांग्रेसका केही चुनावी कमाण्डरहरूको रणनीतिक कमजोरी पनि जिम्मेवार रहेको देखिएको छ । कांग्रेस वृत्तका अनुसार

उम्मेदवार रुइठा स्वयंले पनि निकट साथीहरूसँगको अनौपचारिक कुराकानीमा अन्सारीको कांग्रेस प्रवेशले १०० मत पनि 'प्लस' नभएको गुनासो गर्ने गरेका छन् । यसअघि नेकपा एमालेमा रहँदा आफ्नो जनमत घटेको मूल्यांकन भएपछि अन्सारीले पार्टीभित्र साख गुमाएका थिए । त्यसपछि भविष्यमा नेपाली राजनीतिमा उदाउँदो ताराका रूपमा हेरिएका कांग्रेस नेता गगन थापाको विश्वासमा रुइठा क्याम्पमा प्रवेश गरेको बताइन्छ । तर उनको आगमनले पनि रुइठाको चुनावी परिणाममा कुनै सकारात्मक प्रभाव पार्न सकेन । निर्वाचनअघि अधिकांश एम्पिटी पोल र राजनीतिक विश्लेषणहरूले पर्सा-१ मा कांग्रेस र एमालेबीच कडा प्रतिस्पर्धा हुने आकलन गरेका थिए । तर अन्तिम परिणाम आउँदा प्रतिस्पर्धा रास्वपा र एमालेबीच सीमित भयो भने कांग्रेस उम्मेदवार रुइठा खेलमै बाहिरिएजस्तै देखिए । मतगणनाको परिणाम सार्वजनिक भएपछि वडा-वडाबाट ठूलो मत दिलाउने प्रतिवद्धता गरेका नेताहरू अहिले रुइठासँग भेटघाट गर्नसमेत हिचक्याउन थालेको चर्चा कांग्रेस वृत्तमा भइरहेको छ ।

जनताको मन जित्यौं, तर मत जित्न सकेनौं : कुलमान घिसिङ

काठमाडौं, २६ फागुन ।

उज्यालो नेपाल पार्टी का अध्यक्ष कुलमान घिसिङ ले प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा आफ्नो पार्टीले मतमा जित हासिल गर्न नसके पनि जनताको मन जित्न सफल भएको दावी गरेका छन् । मंगलबार सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमार्फत निर्वाचन परिणामबारे प्रतिक्रिया दिँदै घिसिङले परिवर्तनको अपेक्षासहित भारी जनमत प्राप्त गरेको भन्दै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी

(रास्वपा) लाई सुशासन र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न शुभकामना दिएका छन् । उनले नयाँ सरकारले गर्ने सकारात्मक काममा समर्थन रहने तर गलत काम भए सडकबाटै रचनात्मक खबरदारी गर्ने पनि स्पष्ट पारेका छन् । लामो स्टार्टसमार्फत उनले देशको प्रशासनिक तथा विकास प्रणालीप्रति आलोचना गर्दै एउटा पुल बनाउन १५ वर्ष लाग्ने र काम नगर्ने ठेकेदारलाई कारवाही गर्न नसक्ने परिपाटीले विकास

अवरुद्ध भएको उल्लेख गरेका छन् । उनका अनुसार समस्या घोषणामा होइन, कार्यान्वयनको कमजोरीमा रहेको छ, जसका कारण बजेट खर्च हुन नसक्ने र जनताको अपेक्षा निराशामा परिणत हुने अवस्था देखिएको छ । घिसिङले विगतमा आफूले गरेका कामहरूको उदाहरण पनि प्रस्तुत गरेका छन् । उनले देशमा १८ घण्टासम्मको लोडसेडिङ अन्त्य, ५८ प्रतिशतबाट ९९ प्रतिशत घरघुरीमा विद्युतीकरण विस्तार तथा नेपाललाई विद्युत आयातकर्ताबाट निर्यातकर्तातर्फ अघि बढाएको उल्लेख गरेका छन् । यसका साथै विभिन्न जिम्मेवारी सम्हाल्दा बच्चरेडाँडाको फोहोर व्यवस्थापन समस्या समाधान, मेलम्ची खानेपानी आयोजना सञ्चालन, तातोपानी नाका खुलाउने तथा अलपत्र आयोजनाका ठेक्का तोड्ने जस्ता काम भएको दावी गरेका छन् । निर्वाचन सफलतापूर्वक सम्पन्न गराउन योगदान दिने

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा →

जगरनाथपुरबाट २१३ केजी गाँजासहित ट्याक्टर बरामद

नेपाल पोस्ट संवदाता बीरगन्ज, २६ फागुन ।

पर्साको जगरनाथपुर गाउँपालिका-४ बाट प्रहरीले ठूलो परिमाणमा लागूऔषध गाँजासहित एक ट्याक्टर नियन्त्रणमा लिएको छ । सोमबार राति इलाका प्रहरी कार्यालय पटेर्वा सुगौलीबाट प्रहरी

निरीक्षक समुन्त अधिकारीको नेतृत्वमा खटिएको प्रहरी टोलीले करिब २ सय १३ केजी गाँजासहित मे १ त ५७४ नम्बरको ट्याक्टर नियन्त्रणमा लिएको हो । प्रहरीका अनुसार पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका-१ सोनवर्षाबाट गाँजा लोड गरेर भारततर्फ लैजाइ गरेको

विशेष सूचनाका आधारमा प्रहरी टोली परिचालन गरिएको थियो । सोनवर्षाबाटै ट्याक्टरलाई पछ्याउँदै गएको प्रहरी टोली जगरनाथपुर गाउँपालिका-४ पुगेपछि तस्करहरूले गाँजासहितको ट्याक्टर छाडेर फरार भएका थिए । प्रहरीले ट्याक्टरमा रहेको गाँजा बरामद गरी नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ । ट्याक्टरका धनी तथा गाँजा तस्करहरू सोनवर्षा गाउँका रहेको प्रारम्भिक जानकारी प्राप्त भए पनि, उनीहरूको पहिचान भने सार्वजनिक गरिएको छैन । बरामद गाँजासहितको ट्याक्टर हाल इलाका प्रहरी कार्यालय पटेर्वा सुगौलीमा राखिएको छ । फरार रहेका चालक, ट्याक्टर धनी तथा सलमन तस्करहरूको खोजी कार्य भइरहेको प्रहरी निरीक्षक अधिकारीले जानकारी दिएका छन् ।

पूर्वअर्थमन्त्रीमध्ये केवल वर्षमान पुन विजयी, अन्य सबै पराजित

काठमाडौं, २६ फागुन ।

गत फागुन २१ गते सम्पन्न प्रतिनिधि सभा निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिएका पाँच पूर्वअर्थमन्त्रीमध्ये वर्षमान पुन मात्र निर्वाचित हुनुभएको छ । निर्वाचन आयोगका अनुसार पूर्वअर्थमन्त्री पुन रोल्याबाट २७ हजार ४६० मत ल्याएर निर्वाचित

हुनुभएको हो । उहाँका निकटतम प्रतिस्पर्धी नेपाली कांग्रेसका सुदनकुमार वलीले १२ हजार आठ मत प्राप्त गर्नुभएको आयोगले जनाएको छ । निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धी पूर्वअर्थमन्त्री डा । प्रकाशशरण महत भने नुवाकोट क्षेत्र नं. १ मा पराजित हुनुभएको छ । निर्वाचनमा उहाँले १८ हजार ५९७ मत प्राप्त

गर्नुभएको थियो । यस क्षेत्रबाट राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी ९ रास्वपा० का विक्रम तिमिल्सिना २२ हजार ५० ९ मतसहित निर्वाचित हुनुभयो । पूर्वअर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेल पनि रुपन्देही-२ बाट रास्वपाका सुलभ खरेलसँग पराजित हुनुभएको छ । विजयी खरेलले ५६ हजार ५५० मत ल्याउँदा पौडेलले १२ हजार ८६१ मत प्राप्त गरेको आयोगले जनाएको छ । रुकुमपश्चिमबाट उम्मेदवारी दिएका पूर्वअर्थमन्त्री जनार्दन शर्मा पनि पराजित हुनुभएको छ । उहाँ १४ हजार ३४६ मतसहित सो क्षेत्रमा तेस्रो स्थानमा रहनुभएको छ । सो क्षेत्रमा नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीका गोपाल शर्माले २१ हजार ६०१ मत ल्याएर विजयी हुनुभयो । पूर्वअर्थमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की पनि निर्वाचनमा पराजित

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा →

बीरगन्जमा लामखुटेको प्रकोप बढ्दै, स्थानीय चिन्तित

नेपाल पोस्ट संवदाता बीरगन्ज, २६ फागुन ।

पछिल्लो समय बीरगन्जका विभिन्न टोल-बस्तीमा लामखुटेको संख्या अत्यधिक बढ्न थालेपछि स्थानीय बासिन्दा चिन्तित

बनेका छन् । साँझपख र रातिको समयमा लामखुटेको समस्या भन् बढ्दै गएको भन्दै नागरिकले स्वास्थ्य जोखिमको डर व्यक्त गरेका छन् । स्थानीयका अनुसार लामो समयदेखि टोल-टोलमा लामखुटे

नियन्त्रणका लागि औषधि छर्किने काम नियमित रूपमा हुन सकेको छैन । यसका कारण लामखुटेको प्रकोप बढ्दै गएको उनीहरूको भनाइ छ । लामखुटे बढेसँगै डेंगु, मलेरिया जस्ता रोग फैलिने जोखिम पनि बढ्न सक्ने भएकाले समयमै नियन्त्रणका उपाय अपनाउनुपर्ने स्थानीयको माग छ । उनीहरूले सम्बन्धित निकायले छिटो औषधि छर्किने अभियान सञ्चालन गरी समस्याको समाधान गर्न ध्यान दिनुपर्ने बताएका छन् । उनीहरूले स्वास्थ्य सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै सरोकारवाला निकायले शीघ्र पहल गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याएका छन् ।

नेपाल पोस्ट डेलीका लागि

प्रकाशक	: नेपाल पोस्ट मिडिया प्रा.लि.
सम्पादक	: मनोज पटेल
कार्यकारी सम्पादक	: संतोष साह
सह-सम्पादक	: सरोज पटेल
सम्पर्क कार्यालय	: वीरगञ्ज महानगरपालिका पर्सा, नेपाल
मुद्रक	: कोमल प्रिन्टिङ्ग प्रेस, वीरगञ्ज-१२, पर्सा

Email: nepalpostdaily@gmail .com
Facebook: www .facebook .com/nepalpostdaily
सम्पर्क नम्बर :- ९८४५३९८६६९, ०५१-५२००८०

सम्पादकीय

आयोगको प्रतिवेदनप्रति अपेक्षा

नेपालमा ठुला राजनीतिक परिवर्तनका क्रममा शासनमा बस्नेबाट सत्ताको दुरुपयोग चरम हुने गरेको लामै शृङ्खला छ । जनबलका आधारमा राजनीतिक परिवर्तन हुँदै जाँदा देशले संवैधानिक रूपमा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको अभ्यास गरिरहेको छ । यो अभ्यासका क्रममा देश भने नागरिकले चाहेको दिशामा अगाडि बढ्न सकेन । चाहेको आर्थिक तथा सामाजिक विकास हुन सकेन । सुशासन कायम भएन । भ्रष्टाचार न्यूनीकरणमा काम कम र बढी गफ भएको भन्दै आलोचना हुन थाल्यो । अर्थतन्त्र चाहेको दिशामा अगाडि बढ्न नसक्दा आय, उत्पादन र रोजगारी वृद्धि हुन सकेन । यसले जनअसन्तुष्टि बढ्न थाल्यो । जनअसन्तुष्टि नवयुवापुस्ता अर्थात् जेनजीका माध्यमबाट सडकमा पोखियो । त्यसमा शासकीय ज्यादती हुन पुग्यो । जनघनको व्यापक क्षति भयो । गत भदौ २३ र २४ गतेको विद्रोहले तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको सरकार विस्थापित भयो । निर्वाचन गराउन पूर्वप्रधान न्यायाधीश सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा अन्तरिम सरकार गठन भयो । नयाँ सरकारले जेनजी आन्दोलनको जाँचबुझ गर्न न्यायिक आयोग बनायो । निर्वाचन सम्पन्न भएपछि आयोगले आइतबार सरकारलाई प्रतिवेदन बुझाएको छ । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद् कार्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीलाई आयोगका अध्यक्ष गौरीबहादुर कार्कीले प्रतिवेदन बुझाउनुभयो । प्रधानमन्त्रीका अनुसार अब यो प्रतिवेदन मन्त्रीपरिषदा प्रस्तुत हुने छ । आयोगले भदौ २३ र २४ गतेको घटनाक्रमलाई विस्तृत अध्ययन गरेर तयार पारेको हो । प्रतिवेदन गहन अध्ययन गरी कार्यान्वयन गरिने छ । आवश्यक परे प्रतिवेदनको सार पनि सार्वजनिक हुन सक्ने छ । प्रधानमन्त्रीलाई प्रतिवेदन बुझाएपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै जेनजी आन्दोलनका विषयमा जाँचबुझ गर्न गठित न्यायिक आयोगका अध्यक्ष गौरीबहादुर कार्कीले प्रतिवेदनको चुरो सुनाउनुभयो । उहाँका अनुसार नवपुस्ता आन्दोलनका क्रममा गोली हान्ने, हान्न लगाउने, गोली नरोक्न जिम्मेवार भूमिका निर्वाह गरेका सबै कारवाहीको सिफारिसमा परेका छन् । कार्कीले स्पष्ट गर्नुभयो, “सरकारले हामीलाई जाँचबुझ आयोग ऐनबमोजिम छानविन गर, जाँचबुझ गर भन्यो । गत भदौ २३ गतेको घटनामा ककसको कमजोरी हो ? के कारवाही गर्ने हो सिफारिस गरेका छौं ।” जेनजी विद्रोहका क्रममा ७६ जनाको ज्यान गयो । सरकारी संरचनामा आगजनी भयो । कार्यकारी सचिवालय सिंहदरवार जल्यो । न्यायपालिकाका धरोहर जले । सर्वोच्च अदालत र त्यसका दस्तावेज जलेर नष्ट भए । विधायिका भवन जल्यो । यस्ता अनेक सरकारी संरचना मात्र जलेनन्, निजी क्षेत्रमा पनि ठुलो आगजनी र तोडफोड भयो । उद्योग प्रतिष्ठानमा आगजनी र लुटपाट भयो । आयोगले यी सबै विषयमा गहिरो अध्ययन गरेको हुनु पर्छ । आयोगका प्रमुख कार्कीले देश र जनताको पक्षमा आफूहरूले काम गरेको दावी पनि गर्नुभएको छ । प्रतिवेदन बुझाएपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै आयोगका सदस्य विज्ञानराज शर्माले मुख्यतः भदौ २३ र २४ गतेका घटनालाई नै मिहिन ढङ्गले हेरेर अध्ययन गरेको जानकारी दिनुभएको छ । प्राप्त जानकारी अनुसार आयोगको प्रतिवेदन नौ सयभन्दा बढी पृष्ठको छ । त्यस क्रममा दुई सय जनाभन्दा बढीको बयान लिइएको छ । आवश्यक तथ्याङ्क र प्रमाण सङ्कलन गरिएको छ । आयोगले गल्ती गरेकालाई कारवाहीको सिफारिस गरेको छ । गलत काम गर्नेलाई अनुसन्धान गरेर फौजदारी अभियोगसम्मका सिफारिस गरेको छ भने राम्रो काम गर्नेलाई पुरस्कारको समेत सिफारिस गरेको भनिएको छ । अब आयोगको प्रतिवेदन सरकारको सम्पत्ति भएको छ । विगतका राजनीतिक परिवर्तनमा पनि मल्लिक आयोग बनेको थियो, रायमाझी आयोग बन्थ्यो, अनेक आयोग बने । ती आयोगका प्रतिवेदन कार्यान्वयन त के कुरा ? कतिपय सार्वजनिकसम्म पनि हुन सकेनन् । पूर्वसभामुख स्वर्गीय दमननाथ ढुङ्गनाले त्यस्ता आयोगप्रति असन्तुष्टि व्यक्त गर्दै “नेपालमा आयोग भनेको आयो र गयो जस्तो मात्र भयो” भन्नुहुन्थ्यो । अब कार्की आयोगको प्रतिवेदन त्यस्तो नहोस् । यसमा प्रधानमन्त्रीका भनाइ पनि महत्वपूर्ण छन् । प्रतिवेदन ग्रहण गर्दै आफू र गृहमन्त्रीले अध्ययन प्रतिवेदन मन्त्रीपरिषदा पेस गरेर कार्यान्वयनमा लैजाने प्रतिबद्धता प्रधानमन्त्रीको छ ।

किन बढ्दै छ मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व ?

रमेशकुमार थापा

बाँके र बर्दिया जिल्लामा पछिल्ला वर्षहरूमा बाघ तथा चितुवाको आक्रमणबाट मानिसको मृत्यु हुने क्रम चिन्ताजनक रूपमा बढ्दै छ । हरेक साता र महिना दोहोरिने यस्ता घटनाले पीडित परिवार र समुदायलाई मात्रै होइन, समग्र राज्य संयन्त्र, जैविक विविधता संरक्षण प्रणाली तथा मानव सुरक्षाको अवधारणालाई नै गम्भीर प्रश्नको घेरामा ल्याएको छ । स्थानीय सरकार, जिल्ला प्रशासन, सुरक्षा निकाय, राष्ट्रिय निकुञ्ज, डिभिजन वन कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय आ-आफ्नो तहबाट सक्रिय रहेको देखिए पनि व्यावहारिक रूपमा मानवीय क्षति न्यूनीकरण हुन सकेको छैन । यो अवस्थाले अब ‘दुर्घटना’, ‘संयोग’ वा ‘वन्यजन्तुको स्वभाव’ भनेर पन्छाउन मिल्ने चरण पार गरिसकेको छ । यसले मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनमा रहेको संरचनागत कमजोरी, संस्थागत समन्वयको अभाव तथा वैज्ञानिक

निर्णय प्रक्रियाको न्यून प्रयोगलाई स्पष्ट रूपमा उजागर गरेको छ । पछिल्ला घटनाहरूको वैज्ञानिक विश्लेषण गर्दा गाउँबस्ती वरिपरि देखापर्ने हरूवा, घाइते, वृद्ध वा अशक्त बाघहरू मानव आक्रमणका प्रमुख कारकका रूपमा देखिएका छन् । बाघ एक अत्यन्तै क्षेत्रीय प्रजाति हो, जहाँ बलिया बाघले कमजोर बाघलाई आफ्नो मूल क्षेत्रबाट विस्थापित गर्छन् । यसरी विस्थापित कतिपय बाघ घाइते वा शारीरिक रूपमा कमजोर भएर प्राकृतिक सिकार गर्न असक्षम हुन्छन् । जंगलभित्र आवश्यक आहारा उपलब्ध नहुँदा न्यून जोखिम र न्यून ऊर्जा खर्च हुने आहारा खोज्दै मानव बस्ती नजिक प्रवेश गर्छन् । यसको अन्तिम परिणाम प्रायः मानव आक्रमण हुने गरेको छ । त्यसैगरी, बाघसँगको प्रतिस्पर्धाका कारण निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र बाहिर विस्थापित भई मानव बस्ती नजिक आउँछ- चितुवा । जंगलबाहिर प्राकृतिक आहारा (मृग, साना स्तनधारी) उपलब्ध नहुँदा

चितुवाले कूकुर, बाखा हुँदै क्रमशः मानिसलाई समेत सिकार बनाउन थाल्ने गरेको विभिन्न अध्ययनले देखाएका छन् । विशेषगरी, कुनै क्षेत्रमा चितुवाले कूकुर मार्न थाल्नु उच्च जोखिम संकेत मानिन्छ । यसरी, नयाँ क्षेत्रमा बाघको गतिविधि देखिनु, बाघद्वारा घरपालुवा जनावर मारिनु वा चितुवाद्वारा कूकुर मारिनु- यी सबै घटनालाई प्रारम्भिक चेतावनी संकेतका रूपमा लिएर तत्काल अध्ययन र हस्तक्षेप गर्न सके सम्भावित मानवीय क्षति रोक्न सकिने स्पष्ट वैज्ञानिक आधार छ । यस्ता संकेतलाई समयमै गम्भीर रूपमा नलिइनु नै मानव-बाघ तथा चितुवा द्वन्द्व आज भयावह बन्दै जानुको प्रमुख कारण हो । कुनै नयाँ क्षेत्रमा बाघ वा चितुवाको गतिविधि देखिनु स्वयंमा आपत्कालीन अवस्था हो । तर, व्यावहारिक रूपमा यस्ता घटनालाई ‘सामान्य’ ठान्ने प्रवृत्ति अझै हावी छ । बाघले गाई-भैसी मार्दा वा चितुवाले गाउँमा कूकुर मार्न थालेपछि तत्काल वैज्ञानिक

विश्लेषण, जोखिम मूल्यांकन तथा निरन्तर अनुगमन हुनु जरूरी छ । संस्थागत रूपमा हेर्दा राष्ट्रिय निकुञ्ज र डिभिजन वन कार्यालयमा जनशक्ति अपर्याप्त छ । कार्यरत कर्मचारी आफ्नै नियमित प्रशासनिक तथा संरक्षणसम्बन्धी जिम्मेवारीमा व्यस्त छन् । सबै कर्मचारीमा बाघ तथा चितुवाको व्यवहार, चालचलन, जोखिम मूल्यांकन तथा नियन्त्रण प्रविधिबारे विशेष दक्षताको अभाव छ । यही कारण घटना हुनुअघि रोकथाम र घटना भइसकेपछि प्रभावकारी हस्तक्षेप- दुवै पक्ष कमजोर देखिन्छन् । **अबको बाटो** मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनको वर्तमान अवस्थाले अब घटना घटेपछि मात्रै प्रतिक्रिया दिने प्रणाली होइन, घटना हुनुअघि नै वैज्ञानिक आधारमा हस्तक्षेप गर्ने प्रणालीको खाँचो टुङ्कारो रूपमा देखिएको छ । यसका लागि ‘तत्काल कार्य टोली’ को गठन र परिचालन पहिलो र अत्यावश्यक कदम हो । तत्काल कार्य टोली एक बहुविषयगत टोली हुनुपर्छ, जसमा वन्यजन्तु विज्ञ, वन्यजन्तु प्राविधिक, पशु चिकित्सकसहित तालिम प्राप्त सहयोगी जनशक्ति समावेश हुनुपर्छ । साथै डार्ट गन, आवश्यक औषधि, प्राविधिक उपकरण, स्ट्रेचर तथा सुरक्षित खोरसहितको हुवाना सवारीसाधनको पूर्वाधार अनिवार्य हुनुपर्छ । यसको मुख्य भूमिका वन्यजन्तुको व्यवहार अध्ययन, जोखिम मूल्यांकन र स्पष्ट, प्रमाणमा आधारित सिफारिस तयार गर्नु हो । यसले विस्तृत अध्ययन-विश्लेषण गरी उपयुक्त रायसहितको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्छ । **सिफारिस कार्यान्वयनका लागि निर्णायक एकाइ**

बाँकी तेश्रो पृष्ठमा →

अवसर र अजिपरीक्षाको बाटोमा बालेन

प्रमोद मिश्र

चुनावको परिणामले नेपालमा लोकतन्त्रको जरो गाडिसकेको छ भन्ने विश्वास अझ बलियो गरी स्थापित भएको छ । तर लोकतन्त्रलाई नेपालमा अवरण गराउने कांग्रेस-कम्युनिस्ट दलहरू पराजित भएका छन् । किनभने २०४६ मा लोकतन्त्र पुनर्वाहाली भएदेखि नै दलगत राजनीतिमा हुने अनेकन दुर्गुणहरू यिनीहरूले भित्त्याए । दम्भी भए । मिडिया, बौद्धिक जमात, नागरिक अनि जनताका आवाज सुनेनन् । जनता विकल्पको खोजीमा थिए र तिनले काठमाडौंका मेयर बालेन्द्र शाह र त्यससँगै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीमा त्यो विकल्प देखे र तिनलाई भारी बहुमतले विजय गराए । निस्सासिँदै गएका देश-विदेशमा बस्ने हामी नेपालीका लागि सास फेर्न अलि सजिलो भएको छ र सँगै नेपाली भविष्यप्रति एउटा किनो आशा पलाएको छ । नेपाली मतदाताले यस चुनावमा प्रस्ट पारेका छन्- बालेन नेतृत्वको रास्वपा सरकारले भ्रष्टाचारको जरो उखेलेर नेपाली जनतालाई सुशासन दिन सक्छ । यसले संविधानमा निहित गणतन्त्र, संघीयता, समावेशिता र धर्म तथा राज्यसत्ताबीचको दूरीलाई अझ बलियो बनाउन सक्छ । यस दल र तिनका नेतामा वैश्विक भूराजनीतिको, छरछिमेकको भूराजनीतिको कूटनीतिक समझ र पकड छ । यस दल र तिनका नेतामा नेपाललाई अगाडि लैजाने भिजन पनि छ, क्षमता र इमानदारिता पनि । र, व्यक्तित्वको गहनता र गहिराइ पनि । जतिसुकै खारिएका दल र तिनका माफिएका नेताका

लागि यी गम्भीर उत्तरदायित्व हुन् । तर रास्वपा जस्तो लोकतन्त्र ल्याउने विरासत नबोकेको दल र तिनका युवावयका अनुभव न्यून नेताको काधमा यो भारी जिम्मेवारी पर्न गएको छ । के तिनले यी सबै जिम्मेवारी सफलताका साथ धान्न सक्छन् ? यो प्रश्न यतिबेला अहम् बनेको छ । नेपाली मतदाताले भनिसके- अबको नेपाल कम्युनिस्ट र कांग्रेसले धान्न सक्दैनन् । केपी ओलीलाई एमाले महाधिवेशन प्रतिनिधिले पुनः अध्यक्ष बनाएर परिवर्तन पक्षधर उपाकरण तिम्सिना, बिन्दा पाण्डे जस्ता परिवर्तनकारी नेतालाई पाखा पारे । त्यसो गरिनु केपी ओलीका समुदाय, समुदायबीच विष फैलाउने अभिव्यक्ति र नेपाली राजनीतिलाई दूषित पार्ने अनेकन हर्कतलाई प्रोत्साहित गर्नु थियो । तर नेपाली जनताले मताधिकारबाट एमालेलाई दण्डित गरेका छन् । यो भीमकाय पराजय एमालेका लागि भविष्यमा सुधिने पाठ र अवसर हुन सक्छ । एमालेका नेता-कार्यकर्ताले यस जवर्जस्त हारलाई कुन रूपमा लिन्छन् र भविष्यमा कसरी सुधिन्छन्, यसैमा सो पार्टीको भविष्य कस्तो हुन्छ भन्ने निर्भर गर्छ । तर जे भए पनि पञ्चायत र निरंकुश राजतन्त्र फालेर लोकतन्त्र ल्याउन जेल, नेल, भूमिगत जीवन, निर्वासन भोगेका पहिलो पुस्ताका नेता आदरणीय हुन् । दसवर्षे जनयुद्धबाट नयाँ संविधान ल्याई नेपाललाई गणतन्त्र र समावेशिताको बाटोमा ल्याउने नेताप्रति लोकतन्त्रवादीहरू आभारी हुनैपर्छ । तर तिनीहरूले पटक-पटक सत्तामा पुग्ने तिकडम र पुगिसकेपछि आफ्नो असफलता

देखाएकाले नेपाली मतदाताले तिनीहरूलाई विश्राम दिएका छन् । व्यक्तिगत रूपमा चुनाव जिते पनि वा हारे पनि तिनीहरूले अब लोकतान्त्रिक उपलब्धिहरूलाई जोगाउन अभिभावकीय भूमिका खेल्नुबाहेक अरु कुनै विकल्प छैन । संघीयता ल्याउनका लागि मधेशवादी दल र तिनका नेताको अतुलनीय योगदान भए पनि प्रशासन चलाउँदा उनीहरू पनि कांग्रेस र एमालेकै बाटोमा लागे । सत्ताका लागि सौदाबाजी, परिवारवाद, तँछाडमछाड, फुटजुट, गाउँस्तरसम्म भ्रष्टाचार यिनीहरूको पनि संस्कार बन्थ्यो । चुनावको मुखमा सुधिने जतिसुकै नारा दिए पनि, वाचा गरे पनि त्यो पत्यारलाग्दो भएन र मधेशी मतदाताले तिनलाई पत्याएनन् । वास्तवमा यस चुनावमा नेपालीले छान्नुपर्ने दल दुईमध्ये एक थियो- गगन-विश्वप्रकाश नेतृत्वको सुधारिएको कांग्रेस र बालेन-रवि नेतृत्वको रास्वपा । तर यो छनोट जति बाहिरी भीड वा पुरातन दलप्रतिको वितृष्णाले सजिलो देखिन्थ्यो, केलाउँदा त्यति नै जटिल । प्रधानमन्त्रीकै उम्मेदवारका रूपमा नेपालमा गगन थापाको हाराहारीमा कोही पनि अनुभवी नेता देखिँदैन थियो । यिनले विद्यार्थीकालदेखि नै अग्रगामी सोच राख्दै आएका थिए । त्यही अनुरूप गणतन्त्रका लागि संघर्ष गरेका थिए । कांग्रेसभित्र परिवर्तनका लागि निरन्तर सक्रिय थिए । नेपालको सबैभन्दा पुरानो दलमा दशकौँदेखि आबद्ध भएकाले उनलाई दलभित्र र राज्यका विभिन्न अंगमा व्याप्त बेथितिवारे थाहा थियो । सापेक्षिक हिसाबले युवामै दरिने र व्यक्तित्वका हिसाबले पनि

नयाँ विषय आत्मसात् गर्ने रुभान र सामर्थ्य उनमा थियो । यो विषय विशेष महाधिवेशनपछिका उनका वक्तव्यहरूले पनि प्रस्ट पारेको थियो । त्यसैले उनमा केही नयाँ गर्ने हुटुट्टी पनि थियो भन्ने भान हुन्थ्यो । विश्वप्रकाश शर्माका साथ र वपौंको सहकार्यले गर्दा यिनमा निर्णय गर्दा परामर्श गर्ने बानीसँगै नयाँ कुरा गर्न सक्ने, विगतका गल्तीबाट सिक्ने, सीमान्तकृतका लागि ठोस कदम चाल्ने आँट पनि थियो । कांग्रेसभित्र निरन्तर संघर्ष गर्दै महाधिवेशन गराउन सफल नहुँदा यिनले विशेष महाधिवेशन भए पनि गराएर कांग्रेसलाई नयाँ बाटोमा ल्याएका थिए । २३ र २४ भदौको जेन-जी विद्रोहको रापतापमा भए पनि मुलुकभरिका कार्यकर्तालाई परिचालन गरी मुलुककै सबैभन्दा पुरानो दलमा नेतृत्व परिवर्तन गर्ने हिम्मत कुनै राजनेतामा मात्र सम्भव हुन सक्थ्यो । सोभै भन्दा वीपीपछि पार्टी हाँके कोही युगान्तकारी नेता कांग्रेसमा भए हुन्थ्यो भन्ने विश्लेषण हुँदा यिनको नाम अवश्य आउने सम्भावना थियो । उनी कांग्रेसका मदन भण्डारी हुने थिए । तर उनको दल कांग्रेस सुधारिएको भनेर अहिले नै भनिहाल्ने स्थिति भने थिएन । यसका दुईवटा कारण थिए । एक, पदलोलुप दोस्रो तहका नेताले सुरुवातमा शेरबहादुर देउवालाई साथ दिँदै महाधिवेशन गर्न दिएनन् । जसले गर्दा देशभरि कार्यकर्ता परिचालन गरी गगन र विश्वप्रकाशले चुनावको मुखमा विशेष महाधिवेशन बोलाउनुपर्थ्यो । विशेष महाधिवेशनबाट नेतृत्व परिवर्तन गरिसकेपछि आफ्नो विचार, एजेन्डा, बाँकी तेश्रो पृष्ठमा →

फागुन २८ मा निर्वाचन प्रहरीलाई सम्मान सहित बिदाइ गरिँदै

काठमाडौं, २६ फागुन ।

प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन सुरक्षाको लागि भर्ना गरिएका निर्वाचन प्रहरीहरूले आफ्नो कार्यअवधि पूरा गरेका छन् । ४० दिनसम्म निर्वाचनको सुरक्षामा परिचालन गर्नेगरी नेपाल प्रहरीले १ लाख ३३ हजार ९८० जना र सशस्त्रले १५ हजार ११० जना निर्वाचन प्रहरी भर्ना गरेको थियो । फागुन २१ मा प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको छ । मतगणना पनि सार्वजनिक भैसकेको अवस्थामा

निर्वाचन प्रहरीलाई बिदाइ गर्ने तयारी गरिएको छ । उनीहरूलाई 'धन्यवाद पत्र' सहित बिदाइ गरिने नेपाल प्रहरीका प्रवक्ता (डीआईजी) अवि नारायण काफ्लेले रातोपाटीलाई बताए ।

प्रहरीले फागुन २८ मा देशभर निर्वाचन प्रहरीलाई बिदाइ गर्दै छ । काफ्लेले भने, 'फागुन २८ गते बिहीवार देशभर उनीहरूलाई बिदाइ गरिँदै छ ।' शस्त्र प्रहरी बलले पनि फागुन २८ मा निर्वाचन प्रहरीलाई बिदाइ गर्ने भएको छ । सशस्त्रले निर्वाचन सुरक्षामा १५ हजार ११०

जना निर्वाचन प्रहरीलाई परिचालन गरेको थियो । सशस्त्र प्रहरी बलका प्रवक्ता (डीआईजी) विष्णु प्रसाद भट्टले निर्वाचन सुरक्षामा खटिएका निर्वाचन प्रहरीलाई आउने बिहीवार बिदाइ गरिने जानकारी दिए । निर्वाचन प्रहरीलाई ४० दिन निर्वाचन सुरक्षामा खटिएवापत सरकारले ३४ हजार ७७६ रुपैयाँ तलब प्रदान गरेको छ । त्यसबाहेक उनीहरूले रासन र आउजाउ गर्न ८४६ रुपैयाँ थप तयारी खर्च पाएका छन् । निर्वाचन प्रहरीले ४ दिनको लागी दैनिक ३ सयको दरले खाजा खर्च पाउनेछन् । पोसाक बापत छुट्टै रकम उपलब्ध गराइएको प्रहरी प्रवक्ता (डीआईजी) काफ्ले बताए । उनले भने, 'निर्वाचन प्रहरीलाई किस्ता-किस्तामा रकम दिइएको छ ।' धेरैले सेवा सुविधा पाइसकेको र केही सेवा सुविधा लिने प्रक्रियामा छन् । निर्वाचनमा दुई वटा सङ्गठनले कुल १ लाख ४९ हजार ९० जना निर्वाचन प्रहरी परिचालन गरेका छन् । उनीहरूको लागि सेवा सुविधामा करिब ७ अर्ब ८३ करोड खर्च भएको सुरक्षा अधिकृतहरू बताउँछन् ।

पर्सा- १ मा उम्मेदवार बनेका ३० मध्ये २७ जनाको जमानत जफत

वीरगन्ज, २६ फागुन ।

फागुन २१ गते सम्पन्न प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा पर्सा क्षेत्र नम्बर १ मा २७ जना उम्मेदवारहरूको जमानत जफत भएको छ । पर्सा- १ मा दलगत र स्वतन्त्र गरी ३० जना उम्मेदवारहरू चुनावी प्रतिस्पर्धामा उत्रिएकोमा तीमध्ये २७ जनाको जमानत जफत भएको हो । निर्वाचन आयोगका अनुसार, मतगणनाका क्रममा कूल सदर मतको १० प्रतिशत भन्दा कम मत ल्याउने उम्मेदवारको जमानत जफत हुन्छ । जमानत जफत भनेको उम्मेदवारहरूले मनोनयन दर्ता गर्दा राखेको धरौटी रकम फिर्ता नहुने हो । पर्सा- १ मा कुल ३० उम्मेदवारहरूले प्रतिस्पर्धा गरेको भएपनि तीमध्ये केवल तीन जनाले मात्र आफ्नो जमानत जोगाउन सफल भएका छन् । रास्वपाका बुद्धिप्रसाद (हरि) पन्तले २७ हजार २७४ मत प्राप्त गर्दै विजयी भएका छन् । नेकपा (एमाले) का पूर्व मन्त्री

प्रदीप यादवले १३ हजार ३० मत र नेपाली कांग्रेसका अनिल कुमार रुटाले ११ हजार ८८५ मत प्राप्त गर्दै जमानत बचाएका छन् । पर्सा - १ मा जमानत जफत हुनेहरूमा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) का नन्द किशोर प्रसाद श्रीवास्तव (१ हजार २७२ मत), जसपा नेपालका रामनरेश प्रसाद यादव (१ हजार २०१ मत), नेकपाका अजय चौरसिया (५३७ मत), उज्ज्वल नेपाल पार्टीका रामकिशोर सिंह (पराग) (४१५ मत), स्वतन्त्रका विशाल कुमार सराफ (३८१ मत), जनमत पार्टीका ओमप्रकाश सराफ (३४१ मत), पिपुल्स फस्ट पार्टीका जावेद एकवाल हैदर (२४२ मत) र राष्ट्र निर्माण दल नेपालका मोहम्मद उमर खान (२४० मत) रहेका छन् । जमानत जफत हुनेहरूमा नन्द किशोर प्रसाद श्रीवास्तव (५ मत), मोहम्मद साजिद अलि (५ मत), नरेश कुमार यादव (४ मत), शिव प्रसाद कोइरी (४ मत), अनिल प्रसाद यादव (३ मत), अभिनाश चौरसिया (३ मत), आर्यशशिकला राउत (३ मत), दीप राज वर्मा (३ मत), विशाल कुमार पाण्डेय (३ मत), प्रेम मेहता (१ मत) र सरोज प्रसाद यादव (१ मत) को पनि जमानत जफत भएको छ ।

अर्थमन्त्री खनालले फिर्ता गरे रातो पासपोर्ट

काठमाडौं, २६ फागुन ।

पूर्व अर्थमन्त्री रामेश्वर प्रसाद खनालले आफ्नो जिम्मेवारी सकिएसँगै कूटनीतिक राहदानी (रातो पासपोर्ट) सरकारलाई फिर्ता गरेका छन् । खनालले आफूलाई अर्थमन्त्रीको हैसियतमा उपलब्ध गराइएको रातो पासपोर्ट मंगलबार

(फागुन २६) मा अर्थ मन्त्रालयको प्रशासन महाशाखामार्फत सरकारलाई बुझाएका हुन् । प्रशासन महाशाखालाई लेखेको पत्रमा उनले कूटनीतिक राहदानीको प्रयोजन समाप्त भएको उल्लेख गर्दै सो राहदानी परर प्ठ मन्त्रालय अन्तर्गतको राहदानी विभागमा फिर्ता गरिदिन आग्रह

गरेका छन् । पत्रमा उनले "अब प्रस्थानको तयारीमा छु सार्वजनिक पद धारकका रूपमा आफ्नो कब्जामा रहेको एकमात्र सरकारी सम्पत्ति त्यागेको छु," भन्ने उल्लेख गरेका छन् । पदबाट बाहिरिएपछि सरकारी सुविधा तथा सम्पत्ति फिर्ता गर्ने प्रक्रियाअन्तर्गत उनले यो कदम चालेका हुन् ।

पूर्व मुख्यमन्त्री गद्दी..

नेपालको संगठन अहिले कमजोर अवस्थामा पुगेको उनीहरूको भनाइ छ । देशभर राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)को प्रभाव बढिरहेका बेला आफूलाई मधेशको 'मसीहा' भन्दै आएका उपेन्द्र यादव नेतृत्वको जसपा नेपाल पनि कमजोर बन्दै गएको चर्चा राजनीतिक वृत्तमा भइरहेको छ । पर्सालाई जसपा नेपालको बलियो गढ मानिँदै आए पनि अध्यक्ष यादव र पूर्वमुख्यमन्त्री गद्दीको नेतृत्वका कारण पार्टी संगठन कमजोर भएको आरोप पार्टीभित्रै उठिरहेको बताइएको छ । यस निर्वाचनले गद्दी र यादवको वास्तविक जनाधार कस्तो रहेको छ भन्ने कुरा स्पष्ट पारेको भन्दै पर्साको राजनीतिक वृत्तमा चर्चा भइरहेको छ । उनीहरूकै कारण

पर्सामा पार्टी कमजोर भएको भन्दै पार्टीभित्र आरोप-प्रत्यारोप पनि बढेको छ । पूर्व मुख्यमन्त्री गद्दी निर्वाचनको कमाण्ड समेत थिए । यद्यपि, निर्वाचनमा हार-जित स्वाभाविक हुने भन्दै उम्मेदवार यादवले आफ्ना समर्थक र कार्यकर्तालाई ढाडस दिँदै आएका छन् ।

जनताको मन जित्र्यौं....

सरकार, सुरक्षा निकाय र मतदाताप्रति धन्यवाद व्यक्त गर्दै घिसडले छोटे समयमै जनताबाट प्राप्त माया र सद्भाव आफ्नो लागि ठूलो ऊर्जा भएको बताएका छन् । निर्वाचन परिणामबाट आफू निराश नभएको बताउँदै उनले "उज्यालो नेपाल निर्माण" को अभियानलाई अझ सशक्त रूपमा अघि बढाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् । साथै,

उनले हालैको निर्वाचनलाई जेनजी आन्दोलन पछि आएको परिवर्तनको अवसरका रूपमा समेत व्याख्या गरेका छन् ।

पूर्वअर्थमन्त्रीमध्ये.....

हुनुभएको छ । सुनसरी क्षेत्र नं. ४ बाट उम्मेदवारी दिएका कार्कीले १६ हजार ५८७ मत प्राप्त गर्नुभयो । उक्त क्षेत्रबाट विजयी रास्वपाका दीपककुमार साहले ४२ हजार ७७१ मत प्राप्त गरेको आयोगले जनाएको छ ।

नेपाल पोस्ट डेली
-पत्रकार-
लागि स्थान गर्नुहोस्

तनाव व्यवस्थापनमा परिवारको भूमिका

- ❖परिवारका सदस्यको कुरा ध्यानपूर्वक सुनौं र सहानुभूति प्रकट गरौं ।
- ❖स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन प्रोत्साहान गरौं ।
- ❖सामाजिकरूपमा सक्रिय रहन सहयोग गरौं ।
- ❖घरपरिवारका सदस्यसँग नियमित कुराकानी गरौं ।
- ❖जीवनका स-साना प्रयास वा उपलब्धिमा खुशी मनाऔं ।
- ❖साथी तथा इष्टमित्रसँग भेटघाट गर्ने बानी बसालौं ।

आवश्यक परेमा मनोपारामर्शकर्तासँग परामर्श लिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

निर्धारित मापदण्डको पालना गरौं, ग्रामिण विकासको भियानमा सघाऔं ।

जिराभवानी गाँउपालिकाको कार्यालय, जिराभवानी, पर्सा

देवी प्रकोपबाट बच्न सतर्कता अपनाऔं ।

सखुवाप्रसौनी गाँउपालिकाको कार्यालय, सखुवाप्रसौन, पर्सा

घरबाट निस्केको फोहोर डस्विनमा हालौं, सभ्यताको परिचय दिऔं ।

छिपहरमाई गाँउपालिकाको कार्यालय, भिस्वा, पर्सा

पर्यटकिय स्थलको संरक्षण र प्रचार-प्रसार गरौं, नगरको विकासमा जुटौं ।

पकहामैनपुर गाँउपालिकाको कार्यालय, पर्सा

शौचालय निर्माण गरी गाँउलाई खुल्ला दिशा मुक्त बनाऔं ।

विन्दवासिनी गाँउपालिकाको कार्यालय, विन्दवासिनी, पर्सा

निर्धारित मापदण्डको पालना गरौं, ग्रामिण विकासको भियानमा सघाऔं ।

जगरनाथपुर गाँउपालिकाको कार्यालय, पर्सा